

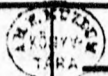
DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
 Vidékben: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
 Feltétlen szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Arany János-u. 2. sz. Telefon 42.

A tanítói eskü magyarsága.

A „Debrecen“ számára írta:
dr. Kardos Albert.

Mint magyar ember és mint tanító ember egyaránt a legnagyobb örömmel olvastam gr. Apponyi Albert törvényjavaslatát, de nem teljes örömmel.

Bánt, hogy az a törvényjavaslat, mely milliók és milliók szívében van hivatva megerősíteni a nemzeti érzést és magyar szellemet, stílusával nem emelkedik felül törvényeinknek nehézkes, szintelen és sokszor magyartalan fogalmazásán.

Bánt, hogy a magyar nyelvet milliók lelkébe beplántálni kívánó törvényjavaslat szövege fölött nem lebeg ott a magyar nyelv szelleme.

Különösen bánt, sérti szemem és fülem, hogy az az eskü, melylyel ezer meg ezer tanító fogad majd hűséget a magyar haza és törvényei iránt, nem veszi figyelembe a magyar nyelv törvényeit.

A magyar nyelvnek egyik legfőbb törvénye, hogy közvetlenül az ige kövesse a főhangsúlyos mondatrészt; léleknélküli és gerinctelen az a mondat, amelyből nem tűnik ki rögtön: melyik a főhangsúlyos mondatrész; léleknélküli és gerinctelen az a mondat, melynek igéje hátra van vetve, amelynek igéjét megelőzi minden egyéb mondatrész, hangsúlyos, hangsúlytalan egyaránt.

Ilyen léleknélküli, gerinctelen, máskülömben is nehézkes mondatból áll az eskü második fele, mely következőkép hangzik:

„...a hazai legfelsőbb és felsőbb hatóságok törvényes rendeleteit és a tanítói tisztemmel járó kötelességeket mindenkor lelkiismeretesen, hiven és pontosan teljesíteni, a gondjaimra bízott gyermekeket a magyar haza szeretetében nevelni fogom.“

Minden ép nyelvű magyar ember érzi, hogy a „fogom“ hátravetése a magyar szórend arculcsapása, hogy a „fogom“-nak a mondat első szakaszában a „hiven és pontosan“

után, a második szakaszában „a magyar haza szeretetében“ után kell következnie, mert azok a határozók a főhangsúlyos mondatrészek.

Reményilem, hogy a képviselőházban is észreveszik ezt a magyar nyelv elleni hibát és csakugy ki fogják javítani, mint ha közjogi sérelem volna.

Politikai hírek.

A kiegyezés. Brünnből táviratozzák, hogy a morva tartománygyűlésen ma sürgősségi indítványt tárgyaltak, melyet báró D'Elvert és társai nyújtottak be s melyben azt követelik, hogy csak az esetben kössék meg Magyarországgal a gazdasági kiegyezést, ha a viszonyt lényegesen meg bírják javítani Ausztria javára s különösen, ha a szerződés tíz évnél hosszabb időre szólhat. Ha ezeknek a feltételeknek nem birnak eleget tenni, ugy minél előbb meg kell csinálni a Magyarországtól való teljes elszakadást. A gyűlésre dr. Hrubon és társai is adtak be sürgősségi indítványt, mely így hangzik:

Kellemetlen viszontlátás.

A „Debreczen“ számára írta: *Fényes Jenő.*

Hull a hó; az utcákon felgyürt gallérral sietnek tovább az emberek, igazi kemény téli idő, az újságáros rikkancs gyerekek is megbujnak egy-egy ház kapuja alatt s onnan kiabálnak a járókelők fülébe. A kigyult villamos lámpák kísérteties fényt vetnek a fehér lepellel borított utcákra. Itt-ott a házak ablakából égő csillárok világítanak ki. Boldog, ki fűtött szobában lehet, de jaj a szegény embereknek!

A villamos bugya száguld tova pályályaán Új-Pest felé. Kettőn ülnek mindössze benne. — A kalauz ügyet sem vet a bent ülőkre, odaáll a kocsivezető mellé s heves polémiába bocsátkozik vele.

A két utas szemben ül egymással; az egyik nagy meleg prémes kabátjába egészen belebuvik, a másik bizony ezt nem teheti, nincs is felső kabátja a kávészínű ujjasában eldugja két kezét, meggörnyedt hátával neki dül a kocsi falának, megszólal:

— Ha nem csalódom, mi ismerjük egymást?

A gazdag ember hátát végig borzongatta a hideg s erőltetett nyájassággal adja meg a választ.

— Nem hinném, hogy már lett volna szerencsém önhöz.

— Én [pedig ugy hiszem, hogy már volt, de persze megváltozhattam, a nyomorban hamar eltorzul az ember arca s én már eleget kinlódtam. De tán a hangom még sem változott meg annyira, hogy rám ne lehetne ismerni, valamint ön is kis különbséggel éppen olyan, mint tizenöt évvel ezelőtt. Igen, én nem csalódom, ön Pálóczy Pista!

A prémes kabátos ur csakugyan ráismert a hangra; ez az ő volt iskolatársa, Kerekes Pali. Megkönnyebbülten lélegzett fel, még sem banditával van hát dolga! De mi történhetett ezzel a fiúval, hiszen jó módú szülei voltak s ő maga is hivatalnok ember lett! Hogy züllhetett el ennyire az ő egykori kebelbarátja?!

Kerekes Pali nagyon tolakodott, de hiszen ezt nem is lehet a szegény embertől olyan zokon venni; kihuzva zsebéből jobb kezét s odanyújtja Pálóczynek.

— Mi jó barátok voltunk ám Pista, ugy-e?

S kérges tenyerével megszorítja régi ismerősének kezét.

— Emlékszem.

— Mi vagy te Pista? Mi lett belőled?

— Ügyvéd! — De mi lett te belőled?

— Én, barátom, minden vagyok, ma ez, holnap az, ahogy jön, nem vagyok váltogató, éhen csak nem halhat az ember.

A fő, hogy élelmes legyen az ember! — Míg így beszél, feláll helyéről és az ügyvéd mellé telepedik, szoroson a prémes kabáthoz húzódik s szemtelenül mosolyogva folytatja beszédét:

— A jó Isten nem hagyja el az ő szegényeit.

Az ügyvéd megrázkódott, olyan rosszul hangzott ez ember ajkáról Isten neve. E mellett csak ugy dőlt róla a pálinkaszag.

Mindennapra rendel valamit az ő hívőinek. Élni csak kell, nemde, ezt te is elvednek vallo?

— Természetesen, de kérlek, hova tartasz te most, hol a lakásod?

— Már nem messze a megállóhelyem, legalább ugy gondolom, — lakásom változtatni szoktam, hamar megunom magam egy helyen, ha rajtam áll, egyszer itt vagyok, máskor amott, ha másokon áll, néha ez is megesik, egy helyen is megmaradok. Akad szállásom mindig, ismerős vagyok Pesten.

A villamos-kocsi közeledett Újpest felé, jégvirágos ablakain át csak körvonalukban látszottak a házak ablakjai. A szegény embernek nem volt sok ideje a tétovázásra munkához kellett kezdenie. Nagyobb műtétet is végrehajtott ő már ennél. Egy fekete bőrtárcát szorongatott az ügyvéd hóna alatt, ezt akarta magához keríteni. Közelebb húzódott hát hozzá s szemével merően az

ROSE DEZSŐ ékszerkereskedése
 DEBRECZEN, Piacz-utca, Hungária-kávéház mellett.
 Specialista modern ujdonságokban.

A kormányt felszólítjuk, hogy a magyar kormánytól haladóktalanul követeljen kötelező nyilatkozatot, melynek alapján Magyarországgal egy becsületes és tartós kiegyezés dolgában tárgyalhatnak. Ha a magyar kormány ilyen nyilatkozat tételére nem hajlandó, úgy a kormány első kötelessége, Ausztria önálló gazdasági berendezkedése ügyében a javaslatokat nyomban elkészíteni s azokat a legközelebbi reichsrathnak azonnal megalakulása után az önálló hadseregre és önálló diplomáciai képviselőre való javaslatokkal együtt előterjeszteni.

Felségsértéssel vádolt reichsrathi képviselő. A radikális csehek egyik vezére, Klofác volt reichsrathi képviselő a pártnak Prágában tartott egyik gyűlésén O felsége személyét kritika tárgyává tette. E miatt a prágai ügyészség felségsértés címén pörbe fogta Klofácot.

Miniszteri tanácskozások.

A kiegyezés.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, február 26.

Ma egész délelőtt és délután tartott az a miniszteri tanácskozás, melyet Wekerle Sándor miniszterelnök a tegnapi ülés végén a Háznak előre bejelentett.

Délelőtt 10 órakor gyülekeztek a kormány tagjai a miniszterelnöki palotában s amint együtt voltak megkezdtek a tanácskozást.

Délután két órakor félbeszakították a tárgyalásokat s ekkor a kormány tagjai ebédre voltak hivatalosak a miniszterelnöknél. A mai szokatlanul hosszú minisztertanácsot a kiegyezési kérdések elintézése miatt tartották.

A tanácskozás elején napi kérdéseket intéztek el a miniszterek s csak ezután fogtak bele a kiegyezés tárgyalásába. Amikor a kiegyezést kezdték tárgyalni, belevonták a

tanácskozásba Popovics Sándor, Szerényi József és Szöllőssy Béla államtitkárokat, akik délután két órakor szintén vendégei voltak a miniszterelnöknek.

A magyar kormány felfogása a kiegyezés kérdésében értesülésünk szerint az, hogy március végéig (husvétig) ennek a kérdésnek el kell dőlnie.

Ha akkor a kormány azt látja, hogy a kiegyezés sikerülhet, akkor a pontozatok, illetve a tételek dolgában tovább is folytatják a tárgyalásokat. Ha azonban a magyar kormány azt látja, hogy a kiegyezés dolgában nem tud megállapodást létrehozni az osztrák kormánnyal, akkor érkezik el az ideje annak, hogy a magyar kormány az osztrák kormánnyal megállapítson egy olyan megegyezést, mely szerint önálló vámterülettel szerződéses alapon a két állam teljes gazdasági békekességben meglehet egymás mellett.

A mai miniszteri tanácskozáson történt megállapodás folytán Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter, Mezőssy Béla, Szerényi József és Popovics Sándor államtitkárok e hónap 27-én Bécsbe utaznak és hat napig maradnak az osztrák fővárosban.

Rendkívüli városi közgyűlés.

A hatvan-utcai választások elrendelése.

Sürgős ügyek.

— február 27.

(Saját tudósítónktól.) Debreczen város szabályrendelete értelmében, február hónapban nem kellene közgyűlést tartani. E hónapban azonban feltétlenül közgyűlésre kell összejönni a törvényhatósági bizottsági tagoknak, miután több igen sürgős ügy követel közgyűlési intézkedést.

Ezek közt igen fontos a hatvan-utcai közigazgatási kerületben megtartandó városatya választások el-

— Ide vele.

A szegény ember veszi a flaskót, félrevonul egy sarokba, nem ül a mindenféle csirkefogók közé.

Egy nő lép be a koresma ajtaján, a felesége; két gyermeket tart ölében, a harmadik, a Jóska ott csoszog mellette.

A koresmáros jól ismeri az asszonyt.

— A Kerekest tetszik keresni? ép egy órája, hogy haza ment.

Az asszony nem hisz a koresmáros szavának, beküldi az ivószobába Jóska, hátha ott van az ura?

A fiu ott találja apját egy sarokban.

— Jóska fiam, kapsz egy kortyot, de ne szőlj!

A fiu beleegyezőleg int a fejével, jót huz az üvegből s kimegy az ivóból. Künn ártatlan arecal mondja anyjának:

— A koresmáros bácsi igazat mondott, a papa nincs itt, már elment.

Az asszony betakarja kendőjébe didergő gyermekeit, megfogja a Jóska kezét s mennek keresni az apát egy másik koresma felé.

A szegény asszony egész testében didereg, a lehulló hó sápadt arcát egészen belep. A Jóska ott tipeg mellette s szóttanul hallgatja, mint mondogatja édes anyja:

— Hol lehet? hol lehet?

ügyvéd szeme közé nézve folytatta beszédét, melyet balkezének élénk mozdulataival kísért, míg jobb keze megfogta a tárcsa végét s húzta, de lassan, óvatosan.

— Pista barátom, ha nincs ellenedre, felkereslek majd egyszer lakásodon, iszom majd nálad egy csésze forró teát. Ezalatt a tárcsán nagyot rántott. Az ügyvéd megérezte, de nem szólt egy szót sem, sőt igyekezett minél hamarabb tulesni a műtéten. A tárcsa úgy is üres volt.

— Elmegegyek hozzád Pista! ugy-e van feleséged, nekem már három rajkóm is van, a két kicsi az anyjához hasonlít, de a legnagyobb egész az apjára üt — a tárcsán még egyet rántott s az a kezében volt, — de most már nem leszek terhedre! Már ekkor a tárcsát elrejtette.

— Szervusz Pista!

Ekközben háttal kimegy a koesi ajtaján s egy pillanat alatt leugrik a robogó kocsi. Kicsit mintha megtántorodott volna, de csakhamar lábra kap s fut-rohan a néptelen utcákon keresztül. A harmadik utcában egy pálinkás putik előtt megáll: a kiakasztott lámpásnál remegve nyitja fel a bőrtárcsa csattját. Irtózatosan elkáromkodja magát, belép a putikba magasra tartva az üres bőrtárcsát.

— Ieik! mit kapok ezért?

— Két kupica kijár érte.

A m. t. hölgyközönség

szives tudomására hozom, hogy a
a tavaszi idényre a legfessebb

félcipők,

minden létező színben és formában már raktárra érkeztek és azokat folyó évi március hó 15-ig még a tavalyi olcsó árakban bocsájtom rendelkezésükre.

171.

Tisztelettel:

rendelése. E kerületben ugyanis a közigazgatási bíróság több városatya mandátumát megsemmisítvén, új választást rendelt el.

Ebben az ügyben is sürgősen kell intézkedni, hogy a város törvényhozó testülete ne maradjon sokáig csonkán.

Epen ezért Weszprémy Zoltán főispán a városi tanáccsal s annak fejével Kovács József polgármesterrel megegyezőleg a jövő március hó 2-ára, szombatra d. u. 3 órára rendkívüli közgyűlést hív össze, melyen a város legsürgősebb ügyei kerülnek napirendre.

A közgyűlésen jelentés tétetik a legfontosabb, időszerű ügyeink miben állásáról, a vízvezeték, villamos-telep ügyének jelenlegi helyzetéről. Szabadságolások, nyugdíjazások stb. képezik még a közgyűlés tárgyát s egyéb kérvények elintézése.

Ezen a közgyűlésen fognak határozni a hatvan-utcai választások ügyében is.

Egyház és iskola.

Balogh Ferenc-féle alapítvány. A református egyház főjegyzője körlevélben szólítja fel az egyházi testületeket, hogy adakozzanak a Balogh Ferenc tanár negyven éves jubileuma alkalmából tervezett alapítványra, ha ugyanezt ez ideig nem tették.

Miklós Gyula 20,000 koronája.

A békepárt költségei.

Meg nem jelent röpiratok.

— febr. 27.

(Fővárosi tudósítónktól.) Miklós Gyula, volt szabadelpvüparti főispán, tudvalevőleg tegnap nyilatkozatot adott közre, melyben elismeri, hogy kapott ugyan Vörös Lászlótól huszezer koronát, de ezt hazafias célra, egy ellenzéki csoport költségeinek viselésére fordította.

A politikai körökben ez a nyilatkozat tegnap nagy felháborodást keltett, bár senki sem gyanakodott percig is a koalicio egyik pártjára sem.

Ma aztán körülbelől kitudódott, hogy melyik ez az ellenzéki csoport? A darabant-korszak idején a fővárosban sippal-dobbal összetoboroztak egy társaságot, amelyben igen kétes existenciák találkoztak s mely a békepárt önértetes címét viselte. Ebben a békepártban csakugyan volt néhány viharviselt legény, akit már minden pártból kiakolbóltottak s aki megadta a társaságnak az „ellenzéki” színt.

Ezek azzal ajánlkoztak a Fejérváry-kormánynak, hogy adjon nekik röpiratok és falragaszok költségeire ötvenezer koronát.

A darabont-miniszterelnök a kívánság elintézését Vörösre bízta, aki huszezer koronát adott Miklós Gyulának, hogy a belátása szerint fizesse ki a békepártot. Miklós át is vett tőlük vagy négy láda röpiratot s elvitte magával ezt a becses málhát Bécsbe. Hogy itt mit csinált velük, nem tudni,

Központi Cipő és Kalap Áruház

Debreczen, Dréher sörccsarok mellett.

Telefon 485.

de az bizonyos, hogy a röpiratokból egyetlen példány sem került közre. Így beszélnek a Miklós Gyula hazafias missziójának történetét a függetlenségi pártkörben.

A hajdunánási sztrájk.

Szunyogból elefánt.

Az alispán Nánáson.

— február 27.

(Saját tudósítónktól.) Egyes fővárosi lapok hasábos tudósításokat hoznak a hajdunánási szalmafonó sztrájkáról, amely a nánási 10 szalmafonó gyárban „kitört”.

Hát tény és való, hogy Hajdunánáson sztrájkmozgalom volt s négy szalmafonó gyárban — 10 közül — vagy 40 munkás bérvételekkel állván elő, beszüntette a munkát, de ennek nem nagy jelentősége van most télvíz idején.

Egyébként az illetékes tényezők közbeleptek s az ellentéteket elsimítani igyekeznek, úgy hogy a sztrájkmozgalom rövidesen megszűnik.

Kovács Gyula alispán tegnap kiutazott a színhelyre, ahol elejét vette annak, hogy a mesterségesen szított sztrájkmozgalom tovább terjedjen. Ez idő szerint úgy áll a helyzet, hogy a mostani szalmafonó gyárak közül hat gyárban vígan fennakadás nélkül folyik a munka.

Négy gyárban ugyan 40–50 munkás nem dolgozik még, de előreláthatólag az ellentétek itt is el fognak simulni s holnap a munka itt is megkezdődik.

Kovács Gyula alispán nagy tapintattal, de kellő erélyességgel járt el ebben az ügyben s széleskörű intézkedésének mai is meg van az eredménye.

Jókai és a debreceni városi muzeum.

Szell Farkas ajándéka.

Érdekes relikvia.

— február 27.

(Saját tudósítónktól.) Irodalomtörténeti szempontból, közelebbről pedig a XVIII-ik századbéli debreceni társadalom megismerése szempontjából igen értékes kéziratgyűjteménnyel gazdagította bessenyei Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, kiváló történetirónk a debreceni muzeumot.

Négy vaskos kötetben s néhány különálló kisebb darabban muzeumunknak ajándékozta annak az országos hírű nagy családi pörnek hitelesített másolatokban kiadott összes iratait, amely pört Baranyi Miklós debreceni polgár, mesterségére nézve paplanos mester, mint megtagadott fiú, törvényes származásának elismertetése végett 1759-től 1782-ig a nagyváradi püspöki, a kalocsai érseki szentszékek s a pápaul delegált csanádi püspök előtt folytatott apja Baranyi Miklós septemvir halála után ennek másik fia, váradi és micskei Baranyi Gábor Biharvármegye hatalmas és dúsgazdag alispánja ellen.

E rendkívül érdekes pörben a felperes civis fegyvertársa, tanácsadója, veje, a nagy eszű Sinay Miklós professzor, aki — bár folyton a háttérben marad — mégis bámulatos tevékenységet fejtett ki „Akár Eötvös Károlyt látnók, amint összegyűjti, csoportosítja a bizonyítékokat; miként viszi azokat hareba perirataiban s hogy teszi tönkre az ellenbizonyítékokat s nyeri meg az ütközetet” pap bírák előtt, szegény kálvinista debreceni civis felperes javára, míg az alperes, uradalmakkal bíró nagybefolyású ur, azonfelül r. kath.

E nagy pör iratait tartalmazó vaskos kodekszeknek irodalom-történeti nevezetessége pedig abban áll, hogy a pör alakjait Jókai Mór képzelőtehetsége költői büvérejjével életre keltette s halhatatlanná tette annak a szép debreceni kalmár-leánynak nevét, akinek hitvesi hűségét gonosz nyelvek rágalma pellengérré állította, akit áldott állapotában férje, hitelt adván a rágalomnak, házából elűzte, de akinek élete alkonyán az elfogulatlan bíróság elégtételt adott az által, hogy elismerte kitagadott fiának törvényes származását.

E röpiratokból merítette Jókai „Egetvivő asszony szív” című regényének tárgyát, ezekből rajzolta meg e regény alakjait.

Most is mind meg vannak a költő jelzései a kodekszekben. S mellékelve vannak Széll Farkas levelei is, amelyek által utba igazításokat adott Jókainak e rengeteg anyag használatához. Mert a történeti hűség kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy Széll Farkas hívta fel a költő figyelmét a szép Ungváry Katalin regényanyagul kínálkozó szomorú történetére.

Berger József ügye.

Ujabb feljelmények.

Vizsgálati fogságba helyezik.

— február 27.

(Saját tudósítónktól.) Berger József kabai fakereskedő váltóhamisításai ügyében ma igen érdekes és jelentős feljelmények történtek. Az ügyészség vizsgálatot kért ellene, dacára annak a körülménynek, hogy ellene nap mint nap újabb feljelentések érkeznek. A vizsgálat elrendelését az tette szükségessé, hogy Berger mindezideig csupán előzetes letartóztatásba volt helyezve, amelynek határideje tizenöt nap.

Tudósítónk a mai eseményekről a következőkben számol be.

Ujabbban Berger ellen Kohn Jakabné kabai lakos tett feljelentést váltóhamisítás címen. Kohn nevére Berger 1800 koronás váltót hamisított. Ezáltal a Berger ellen beadott feljelentések száma elérte a százat. Ez valóban oly horribilis szám, melynek aligha van párja a bűnügyek változatos krónikájában. Különben azt beszélnek, hogy csupán Kabán még 40–50 oly egyén van, ki még mindezideig nem tett feljelentést, melyeket azonban legrövidebb időn belül megtesznek.

A beadott száz feljelentés nagyobb része váltóval való csalásra vonatkozik, csak a kisebb rész szól váltóhamisításról.

Berger már 14 napja van elő-

zetes letartóztatásba. Tudvalevően csupán az előzetes letartóztatást felebbezte meg a vádtanácshoz, mely azonban elutasító határozatot hozott. A vádtanács végzésébe Berger belenyugodott.

Holnap telik le az előzetes letartóztatás határideje, a 15 nap. Ha ez irányban intézkedések nem történtek volna, Bergert szabadrálbra helyezik.

Erre való tekintettel a királyi ügyészség vizsgálati indítványt nyújtott be a vizsgálóbírósághoz.

Hoffmann József vizsgálóbíró nyomban helyt adott annak és elrendelte a vizsgálatot.

E vizsgálatnak természetesen legelső következménye az lesz, hogy holnap reggel Bergert vizsgálati fogságba helyezik.

Szélhámos ügynök.

A detektív üzemel.

— február 26.

(Saját tudósítónktól.) Egy igen nagystilű szélhámos — úgy lehet — az egész országra kiterjedő üzemében nyomoz most a debreceni rendőrség. Arról van szó ugyanis, hogy egy szolgálatból elbocsájtott biztosítási ügynök, természetesen illetéktelenül, biztosítási szerződéseket köt és azokra előlegeket szed fel, amikkel azonban elfelejt beszámolni.

Tudósítónk erről az esetről a következőket jelenti:

A budapesti rendőrség táviratban ma megkereste a rendőrséget, hogy egy, a Schefer és Sziklay nevet felváltva használó, volt biztosítási ügynök a főváros környékén nagy szabású csalásokat követett el.

Sziklay ugyanis a Bécsi baleset és tűzkár elleni biztosító társaságnál volt alkalmazva. Mint ilyen, kapott egy oly felhatalmazványt az igazgatóságtól, hogy a biztosítási szerződések megkötésére, a pénzek felvételére jogosult.

Időközben Sziklayt elbocsájtották, ő azonban a felhatalmazványt nem adta vissza, hanem segítségével különböző csalásokat követett el. A cég üzletfeleitől a biztosítási díjakat felvette, szerződéseket kötött és azokra előlegeket szedett.

Különböző feljelentések folytán indította meg a nyomozást a budapesti rendőrség. A nyomozás számai Debrecen és környékére vezettek, sőt a budapesti rendőrségnek pozitív értesítései vannak arra nézve, hogy a csaló jelenleg Debrecenbe tartózkodik és itt is egymásután követi el bűnös manipulációit.

A debreceni rendőrség széleskörű nyomozást indított. Eddig ugyan itt feljelentést a csaló ellen nem tettek, ez azonban nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy itt is követett volna el csalásokat, mert az áldozatul ejtett emberek csak három négy hónap múlva tudják meg, hogy rutul be vannak csapva, mikor ugyanis a biztosító társasággal közvetlen érintkezésbe jutnak.

Érdekes megemlíteni, hogy a csaló, ezelőtt titkos rendőr volt. Ebből a szolgálatból is különböző szabálytalanságok miatt csapták el. Sziklai—Schefer különben szobslai születésű, 27 éves, magasnövésű barna ember.

➔ Szép és jó tartós cipőket csak ➔

ELFENBEIN és KLEIN

cipő üzletében szerezhető be, hol saját műhelyükben készül férfi-, női és fiú cipők szolid, szabott ár mellett. Megrendelések pontosan eszközöltetnek. Piac-utca 28. sz. Főtözsde mellett.

Színház.

Műsor.

Szerda. „Szép Ilonka”, daljáték. (B. bérlet.)
Csütörtök. „Vig özvegy”, operette. (C. bérlet.)
Péntek. „Tökéletes feleség”, színmű. (A. bérlet.)
Szombat. „Delila”, dráma. (B. bérlet.)

* **A falusiak** került színpadra tegnap este telt ház előtt. A kitűnő előadás meg is érdemelte a nagy érdeklődést. Művészi sikere volt most is Zilahynak, Békésnek, Arday Idának, Szabó Irmának és Ternyeinek.

* **Szép Ilonka.** Szávay Gyula kiváló poetánk daljátéka egy kis pihenés után ma ismét színpadra kerül a főszerepben Zilahynéval, ki a budapesti vendégszereplés után ma lép fel először. A többi szereplők Fóthy Frida, Polgár, Árkosy, Bay, Békés, Vida, Szakácsné, Sarkadi stb. lesznek.

* **A „Vig özvegy”** holnap ismét színpadra kerül a címszerepben Zilahynéval, kit a fővárosi sajtó a legjobb Vig özvegynek ösmert el. A többi szereplők maradnak a régiéik.

* **A Tökéletes feleség.** Pineró Arthur hatásos színműve pénteken ismét műsoron van, a fő női szerepben Hahnel Arankával. A darab többi szereplői Arday Ida, Lukács Jutiska, Vida Ilona, Ternyei, Békés, Szakács, Deésy, Sarkadi, Bérezi, Vadász stb.

* **Delila** dráma, míg az énekes személyzet a *Lohengrin* dalmű próbáival van elfoglalva, a drámai személyzet is készül egy kedves, régi darabra, a *Delilára*, melyet kiválóan elsőrendű szereposztásban újít fel a társulat, a főszerepben Szakács, Békés, Ternyei, Hahnel Aranka, Szabó Irma stb.

* **A Lohengrin** dalmű színpadi összpórái serényen folynak. Az énekes személyzet a legnagyobb gonddal készül az előadásra, mely az idei színiidény egyik legnagyobb eseménye lesz. A főszereplők Zilahyné, Radó Anna, Szalai, Árkossy, Bay, Kiss József.

Keresik a váltóhamisítót.

Idézés a szökevénynek.

A hivataloslap humora.

— február 27.

(Saját tudósítónktól.) Humoros kis „Idézés” jelent meg a „Budapesti Közlöny” tegnapi számában.

Klein Józsefnek van adreszálva, aki azóta bizonyára Amerikában elmélkedik a fölött, hogy milyen könnyű Magyarországon váltót hamisítani. E közben bizonyára nagyon lesajnálja Berger József kabai kollégáját, aki csak amolyan kis rigó volt a váltóhamisításban s nem nem tudott ellállani idejében az igazságszolgáltatás megtorlása elől.

Klein József en gros dolgozott s bizonyára nagyon érzékenyen érinti reputációját, hogy nem egy rongyos 180 koronás váltótartozásáért perelik. Bizonyára váltócsalásról van szó, amely a nagy váltóhamisító bravur-stiklijei mellett ledegredálja Klein Józsefet a Berger-féle váltóhamisítók sorai közé.

Ime a hivatalos idézés:

1233-907. A nyiregyházi kir. törvényszék, mint váltóbírószék közölte te-

szi, hogy a dr. Hartstein Sándor nyiregyházi ügyvéd által képviselt Ujfehértói takarékpénztár r.-t. felperes ismeretlen tartózkodású Klein József volt hajdudorogi lakos ellen 180 kor. és járulékaik iránt rendes keresetet adván be, tárgyalásra 1907. évi március hó 20. napjának délelőtti 9 óráját ezen kir. törvényszék pertárába kitűzte és hogy ismeretlen tartózkodású alperes képviselésére ügygondnokul dr. Fráter Ernő nyiregyházi ügyvédet kinevezte. Egyszermind felhivatik az ismeretlen tartózkodású alperes, hogy a részére ki- rendelt ügygondnokot a célszerű védelemre nézve kellőleg utasítsa, vagy a bíróságnál más ügyvédet nevezzen, ellenkező esetben pedig mindezek elmulasztásának következményét magának tulajdonítsa.

Kelt Nyiregyházán, 1907. évi február hó 16. napján. A kir. törvényszék.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó- hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Szerencsétlenség a vasuti-hidon.

Súlyosan sérült asszony.

— február 26.

(Saját tudósítónktól.) Végzetes kimeneteli szerencsétlenség színhelye volt ma reggel a vasuti átjáró. A szerencsétlenséget egy kocsi vigyázatlan hajtása idézte elő, kocsiával agyontiporva egy szegény öreg asszonyt, ki most súlyos belső sérülésekkel fekszik a kórházban.

Tudósítónk a következőket jelenti:

Ma reggel 8-9 óra között Major István husszapályii gazdálkodó Kiss János nevű kocsija egy fával megrakott szekerral hajtattatott a Horváth-féle faraktárból a vasuti átjárón keresztül.

Szemben vele Beke Ferencné szepesi lakos hajtott egy taligát. Mindketten azonban egy és ugyanazon oldalba akartak kitérni, Beke Ferencné taligája felborult és a szerencsétlen asszony a szekér alá került.

A megriadt lovak örült vágatással vonszolták keresztül a nehéz szekeret a boldogtalan asszony testén, ki súlyos belső sérülésekkel és csonttörésekkel, eszméletlen állapotban került el a kövezeten.

Az előhívott mentők nyomban beszélítették a kórházba.

Állapota igen válságos s alig lesz megmenthető az életnek.

A szörnyű vád.

Eltörte gyermekének a lábát.

február 26.

(Saját tudósítónktól.) — Megdöbbentő gyors egymásutánban történnek napjainkban oly bűnesetek, amelyekben egy-egy lelketlen anya gyermekének élte vagy testi épsége ellen tör. Csak még az imént, amult napokban adtuk számot ily borzalmas bűntényről és ma már ismét egy azokhoz hasonló esetről kell beszámolnunk.

Dr. Balkányi Emil kerületi orvos ugyanis feljelentést tett a rendőrségen, hogy özvegy Vásári Andrásné három hónapos Rózsa nevű gyermekét lábtörése miatt vitte hozzá gyógykezeltetni.

Dr. Balkányi, miután, az ily ártatlan apróságoknál lábtörés nem fordul elő, rögtön látta, hogy itt vagy gondatlanság vagy büntény forog fenn.

Érdeklődött a dolog iránt és csakhamar megtudta, hogy az anya a mult napokban valami csekélység miatti felháborodásában úgy a bölcsőhöz vágta a csecsemőt, hogy a lába eltört.

A rendőrség Dr. Balkányi feljelentése alapján azonnal nyomozást indított az ügyben.

Mile Pál rendőrfogalmazó ma délután hallgatta ki a gyermek anyját, Vásári Andrásnét.

Vásáriné tagadja a terhére rótt bűncselekményt. Azt állítja, hogy gyermekével a mult napokban a Vár-utcán elesett és akkor tört el a csecsemő lába.

Az asszony vallomására vonatkozólag a rendőrség holnap több tanút fog kihallgatni. Nevezetesen dr. Balkányi szerint a hazbeliek közül többen látták a bűncselekményt, míg az asszony arra nézve kér tanúkat kihallgatni, hogy Vár-utcán csakugyan elesett és gyermekét akkor érte a szerencsétlenség.

A vizsgálat és a nyomozás folyik.

— **Bőjti istentisztelet.** Az ágost. hitv. evang. templomban szerdán délután 3 órakor bőjti istentisztelet lesz.

— **A városi muzeum gyarapodása.**

Ujabbán a következő urak gyarapították ajándéktárgyakkal a városi muzeumot: 1. Nyomtatványokat, kéziratokat ajándékoztak dr. Boldisár Kálmán a szoboszlói címeres kiváltságlevelének fényképmásolatát. Jósza Andrásh (Nyiregyháza) nyírségi bronzkori tárgyak rajzait. Márk Endre néhai Lengyel Imre egyházmegyei gondnok ügyvédi okleveleit. Máté József felszabaduló levelet. Széll Farkas táblai tanácselnök négy kötet pöriratot és több kéziratot, melyeknek értékéről külön emlékezünk meg. Zelinger Ede (letétként) Debrecen város polgárságának 1848 március 19-én 18 pontba foglalt kívánságait s a pesti nemzeti színház legelső színlapját. Törő Jánosné, Szikszay György Naveyrok oszlopát. 2. Régiségeket ajándékoztak Kovács József (Kar-utca 32.) Bánkon talált árpád-kori sarkantyút. Dr. Lőkovicz Márton néhai Wolafka Nándor faragott jelképes fejű botját. Porhammer Károly egy darabot az ispotályi templom lezuhant harangjából. 3. Pénzeket, érmeket ajándékoztak Gergely Ilona. Gutfreund Béla Kovács József, Papp Ferenc (nyugalmazott városi főjegyző) 8 emlékérmét és 54 drb régi pénzt. Pongor András 11 drb. hazai és külföldi pénzt, T. K. 100 koronás hamisított bankjegyet és Váradi Lajos.

— **Felolvasó-est.** Érdekes estnek ígérkezik ismét azon felolvasó-est, mely folyó hó 28-án, azaz csütörtökön délután 5 órakor tartatik meg a róm. kath. főgymnasium disztermében. Remekül van összeállítva ismét a műsor, melynek minden egyes száma vonzó s érdekes. Zivuska Irén urleány, városunk előkelő társaságának eme kedves s gyönyörű hangú tagja fog énekelni pár csinos dalocskát, Fekete Oszkár ur, a kiváló zongoraművész, zongorakisérete mellett. Dr. K. Szalay Béla ur, orvosi karunk eme jeles tagja „az evésről” olvas fel, bizonyára a tőle megszokott szellemességgel s humorrallal, míg egy bajos kis leány, Dörre Iluska, Jassiens egy pompás humoreszkjét „a bakfist” fogja elszavalni. A dr. Szenes-féle híres quartett, melynek tagjai Dr. Szenes Zsigmond, Dr. Spitz Lipót, Schima József s Füredi Henrik urak, Beethoven s Haydn 2 pompás szerzeményét, egy Allegrettot s egy Menuettot fognak előadni, bizonyára művészi tökélyvel. Hahnel Aranka urleány, szintársulatunk egyik legkiválóbb tagja, ezen felolvasó-esték becézett kedvence, Szász Károly egyik hatalmas költeményét „Az angyal s ördögöt” fogja elszavalni. Szóval ez est minden száma oly érdekes s értékes, hogy annak meghallgatására méltán hívjuk fel olvasóink figyelmét. — Ezen felolvasó-estre szerdán reggeltől kezdve kaphatók a jegyek Mihálovits Jenő gyógyszerárában Ulóhely 50 fillér. Allóhely 30 fillér.

— **A kollégium főorvosi állása.** Az ev. ref. egyház a püspöki hivatal útján most hirdet pályázatot a dr. Tüdös Kálmán városi főorvossá történt megválasztása miatt megüresedett kollégiumi főorvosi állásra.

— **A csendőrkertületi parancsnokság ideglenes elhelyezése** tárgyában megtartott tárgyalásokról szóló iratokat Debrecen városa tegnap terjesztette fel az illetékes minisztériumba, ahol folytatni fogják

a tárgyalásokat a osendör-palota felépítése ügyében is. Az erre vonatkozó építési tervet tegnap színtön felküldte a városi tanács. Ideiglenesen, mint ezt jelentettük a Gilányi-laktanya átalakított helyiségeibe, a kossuth-utcai Bészler és a széchenyi-utcai Antal házba helyezik el a parancsnokság hivatalait.

— **Munkácsy János a vendéglősök és kávéos mulatságán.** Mint már említettük a debreceni vendéglősök, kávéosok és a debreceni pincéri-kar március 20-án hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez. A hangversenyen a Zilahy-páron kívül részt vesz Munkácsy János a világhírű hegedűművész is. A mulatság iránt nagy az érdeklődés.

— **A Csokonai-Kör mai felolvasó ülése** iránt igen nagy az érdeklődés. A városháza nagy termében tartandó ülésen Dóczy József is közreműködik, a kiváló dalköltő, aki annyi dicsőséget hozott már Debrecennek. Balkányiné Bódi Ella urasszony fellépése is csak emeli a nagy érdeklődést. Jegyek kaphatók a városházán és a pénztárnál is már délután fél 5 órakor 1 koronájával.

— **A Debreceni Villamos-Színház** iránt, melyet a Szuchan testvérek létesítettek már is óriási az érdeklődés. Hogy érdekes, szép és választékos programja lesz ez igazán kellemesen szórakoztató színháznak, mutatja az, hogy a vállalat létesítői személyesen utaznak külföldre Páris, Berlin, Drezdába mozgófényképekért. A színház belső berendezése is oly izléses lesz, hogy a közönség igényének teljesen meg fog felelni.

— **A Zenede hangversenye.** Vasárnap délelőtt a Zenede középosztályú növendékei haladását bemutató matiné rendezték a szülők és nagyszámú hallgatóság részvétele mellett. A hallottak után csak elismeréssel adózhatunk a Zenede vezetőségének és a tanári karnak, mely valóban felfogva hivatását, céltudatosan és eredményesen végzi növendékeinek zenei oktatását. Egy pár figyelemre méltó játékot is hallottunk; a zongora-tanzak növendékei közül Horváth Magda, Vass Jolán, Tegdes Margit, Szabó Mária, Balogh Juliiska, Simonovics Rózi, a hegedűsök közül Szántó Magda, Werscecky Oszkár tűntek ki. Külön fel kell említenünk a kis Eckensberger Istvánt, aki Weber F. dur. románcának előadásával határozott tehetségének adta tanujelét. A sorozatos előadásokat a zenede folytatja. (Sz.)

— **Debrecen — az állami költségvetésben.** A hivatalos lap tegnapi száma egész terjedelmében hozza a képviselőház által elfogadott, a főrendiház s király által szentesített állami költségvetést. Ennek egyes tételeinél találkoztunk Debrecen nevével is. Így például a kiadási tételbe fel van véve az a 40,000 korona, amelyet még az állam a debreceni mintaszerűleg vezetett női klinika berendezési költségeire ki fog utalni. Fel van véve Debrecen 30,000 koronás hozzájárulása a Debrecen—dunaölvári--m.-szigeti nagy állami út kiépítésére is. A posta-tételnél 25 millió van felvéve különböző kiadásokra. Ebből bizonyára jut a debreceni posta-palota céljaira is.

— **Kereskedők felolvasása.** Az OMKE vasárnap délutáni előadása szép számu érdeklődő hallgatóság előtt folyt le ezúttal is; a felolvasást az egyesület titkára tartotta és annak során az egyesülettel foglalkozott, amelynek mai társadalmi intézményeink és jogrendünk keretében kereskedelmi érdekeknek az érvényesülését hátrányosan befolyásolják a tapasztalható érdeklődés indokolja az elnökség előtt, hogy néhány előadást még a márciusi vasárnapokon szervezze; elsősorban ezek között dr. Haendl Vilmos egyetemi magántanár uré áll, aki a

kiegészítés gazdasági vonatkozású részéről igért meg egy előadás megtartását. A vasárnapi előadást Falk Lajos alelnök ur bevezető szavai annak befejeztével az előadás tárgyaéhoz fűzött reflexiói fejezték be.

— **A Csokonai-Kör irodalmi vacsorája.** A Csokonai-Kör a mai felolvasó ülés alkalmából az ülésen szereplő írók és művészek tiszteletére társas vacsorát rendez az „Angol-királynő” külön éttermében. — Az aláírási iven már eddig is sokan jelentkeztek a Csokonai-Kör tisztikarából és választmányából, a színtársulat tagjaiból, a hírlapírók közül, valamint Dóczy Józsefnek, a kedvelt dalköltőnek személyes tiszteletlői sorából. Az étlap szerinti vacsora fél 9-kor kezdődik.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** Felhívataknak azon hadmentességi díjkötelesek, kik a törvényben írt évenkénti jelentkezést eddig bármi okból elmulasztották, hogy a városháza emelet 30. szám alatti nyilvántartásban f. évi február hóban, annyival is inkább jelentkezzenek, mivel ellenesetben hadmentességi díjok hivatalból lesz megállapítva, s azon felül pedig a vonatkozó törvény értelmében szigorúan bünteteni fognak. Felhívataknak a cselédtartó gazdák és iparosok, hogy cselédeiket és segédeiket ezen jelentkezésre utasítani el ne mulasszák.

— **A forgalmi bank részvénytársaság** tegnapi délután tartotta alakuló közgyűlését az Általános Takarékpénztár Részvénytársaság tanácstermében. Az igazgatóság a következőképen alakult meg: Elnök dr. Bruckner Ernő, alelnök Geréby Pál, ügyvezető-igazgató Ungár Jenő, jogtanácsos dr. Hegedüs Jenő, ügyész dr. Magyar Simon. Az igazgatóság tagjai dr. Berger Andor, Gara Alajos, Goldstein Mór, Killer Ede, Kontsek Géza, Ligeti Ödön, dr. Váradi Szabó János. A felügyelőbizottság tagjai Fisch Lajos, dr. Geréby György, Hajdu Imre, K. Schriffert József és Schwartz Vilmos. A társaság célja: mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi vállalatok létesítése, fejlesztése és támogatása; parcellázások eszközzése és finanszírozása.

— **Tűz a honvédlaktanyában.** Hirt adtunk tegnapi számunkban arról a tüzről, mely vasárnap reggel a péterfia-utcai honvédlaktanya népfelkelési irodájában dühöngött, elemesztve rengeteg népfelkelési és katonai ügyiratot, továbbá a nyilvántartási könyvet. A tüzvizsgálat már meg is volt a hadvezetőség, a rendőrség és a mérnökség közbejöttével. A tüzvizsgálat eredményéről az illetékes körök mélysegen hallgatnak, pedig ezáltal véget lehetne vetni a sok fontos katonai irat elpusztulása nyomán támadt mindenféle mendemondának és találgatásoknak.

— **Szakosztályi ülés.** A nő szabó mesterek szakosztálya ma délután az ipar-testület tanácstermében ülést tartott. Az ülésen elkerülhetetlenül szükségesnek tartották a női szabó mesterek szervezkedését s ez irányban határozatot is hoztak.

— **A Polgári Takarékpénztár és Segélyszövetkezet közgyűlése.** Vasárnap 1907. évi február 24-én tartotta a Polgári Takarékpénztár és Segélyszövetkezet X. rendes közgyűlését a tagok élénk részvétele mellett. Rásó Gyula kir. tan. elnök vezette a közgyűlést, melynek kiemelkedett mozzanata az 1906. évi mérleg és nyereség számla előterjesztése volt. A közgyűlés tagjai elismeréssel vették tudomásul a szövetkezet hitelüzletének nagymérvű emelkedését, konstatálván a kikölesönözött tőkének 335,198.99 koronával történt gyarapodását, amiáltal a kihitelezett összeg 1,523.182.99 koronára emelkedett. Az alapszabályok módosítása folytán az egész igazgatóság beadta lemondását. Wessprémy Zoltán főispán, alelnök méltatta Rásó Gyula elnök buzgó működését és tevékenységét és ajánlotta őt egyhangú megválasztásra. A közgyűlés lelkes éljenzéssel honorálta a főispán szavát és közfelkiáltással választotta

meg Rásó Gyulát igazgatósági taggá. Ezután ugyancsak egyhangú felkiáltással választotta meg a közgyűlés az igazgatóság 16 régi tagját, új tag gyanánt pedig lelkes éljenzéssel választotta meg gróf Degenfeld Józsefet az Alföldi Takarékpénztár igazgatósági elnökét. Jövőhagyta a közgyűlés az 53,874 korona 11 fillér tiszta nyereségfelosztására vonatkozó igazgatósági javaslatot és kimondta, hogy a VII. évtársulat tőkének és haszonrészeinek kifizetését 1907. február 25-én megkezdi.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Szepesi Margit ev. ref. 18 éves, öz. Penoska Aladárné ev. ref. 66 éves, Nemes Gáborné ág. evang. 65 éves, Vágó András ev. ref. 1 hónapos, Nagy Ernőné r. kath. 25 éves, Harzsi János r. kath. 46 éves, Bott Mária ev. ref. 45 éves, Kiss Róza ev. ref. 7 hónapos, öz. Antal Sándorné ev. ref. 73 éves, Posta Erzsébet ev. ref. 22 hónapos, Pipó Julianna ev. ref. 22 éves, Tuka Kálmán ev. ref. 57 éves, Győri Viktorné r. kath. 21 éves, öz. Kovács István ev. ref. 57 éves, Böszörményi Eszter ev. ref. 51 éves.

— **Rendőri hírek.** Pető Károly II. polgárista, 14 éves, szüleinek Sziv-utca 17. szám alatti lakásáról eltűnt. Szülei köröztesik. — A 23. számú rendőr a Hatvan-utcán 50 koronát és egy zálogjegyet talált. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségi központra. — Szigethy Károly nyilvántartási lakos feljelentést tett a rendőrségen Gulyás Sándor ellen, ki háziasszonyától az ő nevében különböző fehérműveket kicsalt. A rendőrség nyomoz.

x Magyar gyártmányú férfi cipők csakis a legjobb minőségben ajánl **BEKÉS LAJOS** uri divatüzlete.

x **Eljegyzési jegyekben.** elegáns ujdonságok érkeztek Mihály Sámuel papirkereskedésében és műnyomdájában.

x **A tavaszi új táncanfolyam** március 5-én veszi kezdetét a Koronában. Tisztelettel Schaff János tánc-tanító.

x **Alarcos bál** a „Koroná”-ban március 3-án.

x **Báli legyezők,** fésűk, kefék, hajtűk szappanok a legnagyobb választékban, igen olcsón **MENTZE HENRIK** ujdonságok áruházában kaphatók, Kossuth-utca 4-ik szám alatt.

x **Budapestre helyezi át üzletét** Komáromi M. műhangszerkészítő. Felkérem a t. zenekedvelő közönséget, hogy üzletemet Piac-utca 63 szám alatt megtekinteni sziveskedjék. Mindkét üzlethelyiség kiadó.

x **Ninos fa Debreczenben,** de van jó meleg alsó ing, alsó nadrág, bélelt keztyű és harisnyák a Nyakkendő király uridivat üzletében a főposta mellett, ahol tulhalmozott raktár miatt ezen cikkeket leszállított árban kaphatók.

LEGJOBB INGEK SZABASU FEKETENEL

Egy volt országos képviselő bűnpöre.

A sikkasztással vádolt Eötvös Bálint.

— Távirati tudósítás. —

— február 27.

(Fővárosi tudósítónktól.) Még képviselő korában dr. Eötvös Bálint igazgatója és ügyésze volt a Csepelszigeti Takarékpénztárnak. Pénzügyi manipulációi tudvaleg sok kellemetlenségbe vitték bele s több bűnpöre támadt abban az időben.

Ezek egyikét ma tárgyalta a törvényszék dr. Doleschall bíró elnöklése mellett.

Eötvösnek a bank igazgatói váltókat irtak alá, körülbelül 27,000 korona összegben és amikor fizetni nem tudott, azt a feljelentést tették ellene, hogy ők a takarékpénztárnak és nem Eötvös Bálintnak szánták a pénzt, melyet ez ekként egyszerűen elsikkasztott.

A váltózsirások: Kudó Simon, Istánov Fábán és Pasztorek István előadásával szemben viszont az a védekezése Eötvösnek, hogy az illetők tisztán iránta való sziveségből vállaltak kezességet, aminthogy a bankban csakis akkor könyvelték el a váltókat, amikor az aláíróknak fizetniük kellett.

A tárgyaláson dr. Böhm ügyész képviseli a közvédat, a védelmet dr. Dési Géza ügyvéd látja el.

Az elnök, megnyitván a tárgyalást, mindenekelőtt bejelenti, hogy Kudó és Pasztorek tanuk, akik a váltókat zsirálták, egy kérvényt intéztek a napokban a törvényszékhez. Ebben kijelentik, hogy nem tudnának mégse nyugodt lélekkel megesküdni arra: vajjon a váltók intézeti-avagy sziveségi váltók voltak. Ezután megkezdették dr. Eötvös Bálint kihallgatását, melyet azzal kezd, hogy nem érzi magát bűnösnek.

Elnök: Miért?

— Mert az illetők sziveségből irták alá nekem a kérdéses öt váltót; arra nézve, hogy én a pénzt átadom a banknak, soha kötelezettséget nem vállaltam.

— Minő állása volt önnek az intézetnél?

— Igazgatója és ügyésze volna.

— Mikor kapta a váltókat kézhez?

— Kézhez sohasem kaptam.

— Hát hogyan íródtak alá azok?

— En megvettem a blankettákat s elküldtem az illetőkhöz.

— Mikor történt ez?

— 1901. októberében, a képviselővé tőrtént megválasztásom után.

— Mennyit tett ki az egész?

— En 25.000 korona zsirót kértem tőlük.

— És önnek tették azt meg sziveségből?

— Igen. Kudónak és a többinek elmodtam, hogy rendezni kell a pénzügyeimet s mert ezt ők az intézet érdekében állónak tartották, készek voltak rajtam segíteni.

— Fizetett ön utóbb a váltókra?

— Kétszer 500-500 koronát.

— Hol vette fel a pénzeket?

— A ráckevei takarékpénztárnál, Löwinger Samuál, Altschal Adolfnál és a Törlesztési Bankban.

— Miért nincs az utóbbi bankban elhelyezett váltón, mint a többin, rajta az ön elfogadói aláírása?

— Mert a bank elnöke és ügyésze Szivák és dr. Molnár Jenő volt képviselőtársaim azt mondták, hogy jobb, ha én, aki szintén képviselő vagyok, nem szerepelek a váltón.

— Dr. Hódosi Lajos vezérigazgató másként vallott. Szerinte azért, mert az ön aláírására nem akartak hitelezni.

— Hogy ők egymásközt, benn a bankban, mit végeztek: nem tudom. Nekem az illető volt képviselőtársaim azt mondták, amit én az imént előadtam.

A tárgyalás folyik. Az ítélet bizonynyal felmentő lesz.

Törvényszék.

§ **Hamis tanuk.** Halász Juliánna hajduböszörményi lakos anyjával Hegedüs Jánosnéval tavaly decemberben egy járásbírósi tárgyalás alkalmával hamisan esküdt, miért a debreceni törvényszék ma mindkettőjüket 4-4 havi fogházra ítélte. Az ítélet ellen fellebbeztek.

§ **Megtámadta a rendőrt.** Ifj. Szilágyi János szoboszlói lakos a múlt év szeptember havában mulatozás közben az egyik rendőr biztost, aki csendre intette,

megtámadta. Hatóság elleni erőszak miatt ma állott Szilágyi János a debreceni törvényszék előtt, mely őt 21 napi fogházra ítélte. Az elítélt fellebbezett.

Távirat és telefon.

Egy huszártiszt véres botránya.

Halálosan megsebesített egy hivatalnokot.

— **Telefon tudósítás.** —

(Fővárosi tudósítónktól.) Miskolc város egyik vendéglője véres botrány színhelye volt tegnap. Ott mulatott ugyanis Szatmári-Király Pál 15. honvédhuszárezredbeli hadnagy, aki a mulatozás hevében összeszólkosított Mindszenti Kálmán tisztviselővel. Mikor Mindszenti kifogásolta a hadnagy viselkedését, Szatmári-Király Pál kardot rántott és Mindszenti balkarján 35 cm-éternyi sebet ejtett. Még két vágás érte Mindszenti, az egyik a fején.

Jelen volt a vendéglőben Horváth Károly rendőrkapitány is, aki mikor látta Mindszenti vértől borítottan, odasielt s rászólt a hadnagyra.

— *Hadnagy ur, kérem a kardját! Szatmári-Király Pál erre neki rontott Horváthnak s összevissza vágta. Egy vágás a Horváth fején életveszélyes, úgy hogy Horváthot vizsgálatlan állapotában lakására szállították. Aligha marad életben, mert koponya törést s agyrázkódást szenvedett.*

A városban nagy a felháborodás, a katonai parancsnokság a vizsgálatot megindította.

Minisztertanács.

Budapest, február 26. A minisztertanács késő estig tartott. Az ülés eredményeképp Kossuth és Wekerle holnap délben fognak a kiegyezés kérdésében államtitkárraikkal Bécsbe utazni.

Andrássy Bécsben.

Budapest, február 26. A politikai körök szerint Andrássy bécsi útja az alkotmányos tisztviselőkkel van szoros összefüggésben. — Andrássy holnap fog audencián megjelenni a király előtt.

Kilenc milliós gyémánt lopás.

Nizza, február 26. Sehiff gyémánt ügynöktől, amíg egy itteni bankház egy távirat megírásával volt elfoglalva, egy táskát loptak el, melyben kilenc millió frank értékű gyémánt volt. A tolvajnak eddig semmi nyoma.

A nagy tengeri katasztrófa.

Hoeh van Holland, február 26. Tegnap délután ismét négy halottat, köztük a német operatársaság két hölgjét vitték ki az itteni temetőbe. A királynő és az anyakirályné képviseltették magukat a temetésen.

Elkobzott folyóirat.

Szombathely, február 26. A győri ügyészség rendelkezése az itteni rendőrség lefoglalta Batthyány Ervin gróf „Társadalmi Társadalom” című időszaki folyóiratát királysértés és állam elleni izgatás miatt.

**NYVATOS NYAKKENDŐK
FEKETÉNÉL.**

Csarnok.

A végrendelet titka.

— **Regény.** —

29

Bárha élénk méltatlankodást érzett Rivál szavai miatt, mikor azt mondta Krisztiániról, hogy hercegnő akar lenni, mégis mikor a saját helyzetére gondolt, lehetetlennek tűnt fel előtte, hogy ily áldozatot elfogadhasson tőle.

„Az élet élet!” — mondotta Krisztiánia. Szíve mélyében maga is e szavakat hangoztatá, melyek annyira nyomort, emberi ocsmányságot takarnak el. Az élet élet! Minden szentnek maga felé hajlik a keze.

Tralkodni akart maga felett, mindazonáltal mély izgatottság fogta el, ha Krisztiánia eldobta szerelmét, ketté törve az aranyos ágat, oda veti magát elevenen a pompa és gazdaság ostoba vágyának! Majd hirtelen a helyzetnek egy csinos megoldása ötlett a fejébe.

Bécsben hatvanezer frankos állással kínálták meg hat óra. Százezer frankra növelvén vagyonát, még nőül veheti? Nem oldala mellett élhetne, mint férje? Avagy követhetné Krisztiániát mindenüvé, mint kedvese?

Valami különös esemény jött közbe.

Egy reggel, az érkezett levelek között Guérin egy hivatalos levelet is talált, melynek fején egy ismert nevű jegyző neve díszelgett; sürgős ügyben tanácskozássra hívták.

A tanácskozás épen a délelőttre volt kitűzve.

Kocsit fogadott és maitre Chevreauhoz, a jegyzőhöz hajtatott a Louis-le-Grand-utcába.

Miután megmondta nevét az iroda vezetőjének, az Róbertet pár percnyi várakozásra kérte, míg maitre Chevreau olvégi tanácskozássát.

Várakozott; de az irnokok suttagásából azt vette észre, hogy nagyon nagy figyelem tárgya lett és hogy jelenléte mély izgatottságot keltett a toll hivatott bajnokai között.

Most már nem kételkedett, hogy személyéről van szó és nem Krisztiániról.

Mert csakis valami regényes történet költethet ily nagy izgatottságot.

Mosolyok, irigy pillantások eléggé tanuskodtak az általános kíváncsiságról.

Ugy tett, mintha észre sem venné.

Végre egy negyedóra múlva ő reá jött a sor.

Maitre Chevreau negyven éves ember lehetett.

— Guérin urhoz van szerencsém? — kérde Róberttől, ki átnyujtotta neki a hivatalos levelet.

— Igen, uram.

— Ah! nagyon jól van! — felelte a jegyző, mialatt az az íróasztalán szétszört ügyiratok között kotorászott; majd egy aktát vett elő és elolvastván, imígyen folytatta:

— Uram, egy vidéki kollégám tudakozódik egy olyan család felől, mely az ön nevét viseli. A kezem között lévő régi akták között, melyek még hatvan évről datálódnak, az elődöm idejéből valók, — írja, — valami örökösödési iratra találtam... Epen ez okból fordult hozzám, feltéve, hogy az említett család még most is Párisban tartózkodik és az én chensem... és ebben csalódott.

(Folyt. köv.)

Kiadja: a „Debreczen” Hirlapkiadó Részvénytársaság.

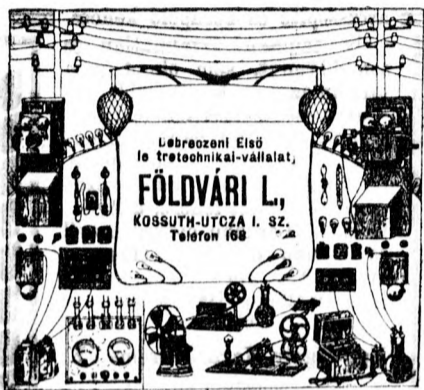
APRÓ HIRDETÉSEK.

* *
Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
* *
Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beiktatodik.
* *
50 50 50 50 50 50 Apró hirdetések előre fizetendők. 50 50 50 50 50

Bicikli acetelin lámpa nagyon olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Fűszertüzet berendezés, fűszertáblák, jég-hűtő olcsón eladó. Fűvészkert-utca 14. 155

A Hajdumegyei Népbank gyakornokot keres. Írásbeli ajánlatok bizonyítvány másolatokkal az igazgatósághoz nyújtandók be. Az állás azonnal elfoglalandó. 187

Ügyes, megbízható takarítónő, ki a szobapadló fényezéshez (vikszoláshoz) is ért, kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 148

Rövid zongora olcsón eladó. Miklós-utca 5. szám. Keresztépület.

Két ház és egy kerti lakóház eladó. Széchenyi-utca 50. szám, Arany János-utca 59. szám és Tóócs-kert II. járás, 60. szám alatti ház és pedig az utóbbi két méter magas, új deszkakerítéssel körülzárva, örökáron eladó. A három ház ára együtt, mintegy 5000 korona bérjövdelemmel 60,000 korona, vagyis 30,000 forint, amelyből előlegesen 10,000 korona, vagyis 5000 forint fizetendő, a többi pedig 4 év alatt 6 százalékos kamattal részletekben is törleszhető. Értekezhetni Arany János-utca 59. szám alatt. 170

Vessző- és nyírágseprű, cirok- és fanyellű szobaseprű legolcsóbban GLÜCK IZIDOR fűszer és seprű kiviteli üzletében kapható Péterfia-utca 76. Telefon 43. Ugyanott naponta friss teavaj kapható. 185

Tengeri morzsoló gép napi használatra kapható. Hernádi Pál, Péterfia-u. 61. sz. 112

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Lakás kerestetik. Két szobás lakás előszobával május 1-re kerestetik. Értekezhetni Eötvös-u. 10. sz. a.

Gouvérirozást 3 krajcártól kezdve elvállal Rózsa Ignácz női felöltő- és kalap-áruháza, Debreczen, Kistemplombazár. 58

Ügynökök magas jutalékkal vagy fix fizetéssel, állandó pénzszerzésre tehetnek szert, ha könnyen ajánlható, jól bevezetett cikket ismerőseik körében forszírozzák. — Ajánlatokat a kiadóhivatal elfogad.

Kerestetik: két szoba, előszoba, lehetőleg gázvilágítással, irodai czejlra, Piac-utczán. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Vas G.
összes munkái
1-13 díszkötésben, új,
36-40 forint helyett csak
◀ 24 forint ▶
Harmathy
könyvüzletében 52
Fűvészkert-utca 14.
Telefon 374.
Tanuló felvétetik.

Lapelárusítók, fiúk, asszonyok, férfiak ujságárulásra felvétetnek a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és fejlődése felvállaltatik. Benyáts Emil-nél, Debreczen, Tisza-palota 54

Biztos eredményt ér el mindenki, ha a DEBRECZEN apróhirdetési rovatát igénybe veszi.
Kiadóhivatal: Arany János-utca 2-dik szám.

KOSSUTH FERENCZ levele:

Tekintetes

Balázsovich Sándor

gyógyszerész urnak

Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ” bá-dörzsölése jó hatásának mutatkozott. — Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.

Kossuth Ferencz.”

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

„INDASZESZ”

gyógyfű sósborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. — Udit és frissit. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyúró-kenő kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csúz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszaggatás és mindennemű meghülésből eredő bajok ellen. A székelyhavasi „INDASZESZ” össze nem tévesztendő közönséges sósborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszekeverékek, holott az „INDASZESZ” székelyhavasi gyógyfüvekből előállított és hatásában felülmúlhatlan gyógyfű sósborszesz. Egy üveg székelyhavasi „INDASZESZ” fölér 10 üveg közönséges sósborszeszhez.

Készíti: **BALÁZSOVICH SÁNDOR** gyógy-szerész Sepsiszentgyörgy.

A törvényesen védett székelyhavasi „INDASZESZ” kapható 2 és 1 koronás üvegekben minden gyógyszertárban, valamint Debreczenben: Lindenfeld Jenő, Kontsek Géza, Parti Ferencz, Komlóssy Lajos, Harsányi Lajos, Darvas Miksa, Molnár Jenő, Hernády Pál, Balogh M. J., Dávid Zoltán Jóna és Jóna, Mogyoróssy Győző, Félegyházi János, Weisz Márton, Stanga G., Rácz Hermann, Fülöp Béla cégeknél. 159

HÁLA

készítet engem, hogy minden tüdő- és torokbajban szenvedéssel szivesen és díjtalanul közöljem, mily módon szabadult most már tanító flam egy egyszerű, olcsó és hatásos termék által hosszadalmas szenvedéstől.

H. Baumgardt, Gastwirt in Neudek bei Karlsbad.

DEBRECZENI LESZÁMOLÓ BANK

mint szövetkezet

DEBRECZEN Piac-u. 49. szám a Főpostával szemben,

tagjainak olcsó, könnyen visszafizethető kölcsönt nyújt. Tag lehet mindenki, aki legalább heti 40 fillér befizetésére kötelezi magát.

Minden tag annyiszor 100 korona kölcsönt vehet igénybe, ahányszor negyven fillért hetenként befizet.

Minden 100 kor. kölcsön heti 40 fillérrel visszafizethető, melyben már a kamat is bennfoglaltatik, tehát nem kell külön kamatot fizetni.

Tagok felvétetnek az intézet helyiségében, Piac-u. 49. sz., a főpostával szemben, volt

Iparbank palota.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Spitz Lipót,
ügyvéd, jogtanácsos.

Szele György,
ev. ref. lelkész, elnök.

Fürst Ödön,
nagykereskedő, alelnök.

Nyomatott Debreczen szab. kir. város könyvnyomda vállalatánál.